

ΙΕΡΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Α΄.

ΣΜΥΡΝΗ 26 Νοεμβρίου 1911

ΑΡΙΘ. 34

«Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἀπεισθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντα. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε· μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.» (Λουκ. ζ'. 19 20).

Ο ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΑΡΧΩΝ ΝΕΑΝΙΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Λουκᾶ. κεφαλ. 18, 18—27).

«*Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*». (Λουκ. 18, 84).

Εὐσεβεῖς τοῦ «Ἱεροῦ Πολυκάρπου» ἀναγνώσται, λάβετε οἶκτον καὶ συμπάθειαν διὰ τὸν νεανίσκον πλούσιον τοῦτον Ἄρχοντα, περὶ οὗ λαλεῖ τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον.

Οὗτος ἀσθμαίνων καὶ πνευσιῶν, ὡς ἔλαφος διψῶσα, ἔτρεξεν ἐπὶ τὰς πηγὰς τῆς σωτηρίας, ἅμα ἔμαθε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου ἐκείνου Προφήτου καὶ ἀγαθοῦ διδασκάλου, ἡ φήμη καὶ ἀκοή τοῦ ὁποίου εἶχε πληρώσει τότε ὅλην τὴν Ἰουδαίαν· ἔτρεξε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ὅστις μόνος κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀληθῆ σημασίαν τῆς ζωῆς, καὶ μόνος νὰ δείξῃ καὶ ν' ἀνοίξῃ τὸν δρόμον πρὸς εἰσοδὸν τοῦ εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ περὶ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ τὸν ἠρώτησε τὰ δύο σοβαρὰ καὶ μέγала ταῦτα ἐρωτήματα «*διδάσκαλε τί ἀγαθὸν ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;*» καὶ δευτέρον «*τί ἔτι ὑστερῶ;*»

Λάβετε οἶκτον καὶ συμπάθειαν διὰ τὸν νέον αὐτὸν πλούσιον ἄρχον-

τα, διὰ τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἠσθάνθη στοργὴν καὶ συμπάθειαν, διότι ὡς λέγει τὸ ἱερὸν κείμενον «*ἐμβ' ἑβίας ὁ Ἰησοῦς ἠγάπησεν αὐτόν*». Οὗτος ἔχει τρεῖς μεγάλους σκοπέλους νὰ παρακάμψῃ, ἵνα τύχῃ τοῦ πόθου του. Τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, πρὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ φράττουσι τρεῖς λίθοι προσκόμματος: ἡ νεότης, τὰ ἀξιώματα, ὁ πλοῦτος· μεγάλα ἐμπόδια καὶ τὰ τρία, βάρη δυσβάστακτα καὶ τὰ τρία διὰ τοὺς τρέχοντας τὸ στάδιον εἰς τὸν οὐρανόν.

Αὐτὸς πρῶτον εἶνε νέος· καὶ εἰς τοὺς νέους λείπει ἡ πείρα τοῦ κόσμου, ἡ μελέτη τῶν ἀνθρώπων, ἡ γνῶσις τῶν πραγμάτων μυρῖοι δὲ κίνδυνοι περικυκλοῦσι καὶ ἀπειλοῦσι τὴν ἀγνότητά τῆς νεανικῆς ἡλικίας· συνηθέστατα οἱ νέοι παρασύρονται ὑπὸ τοῦ ὀρμητικοῦ τῶν χαρμηκῆρος καὶ ὑπερηδῶσι τὰ ὄρια τοῦ καθήκοντος, ζῶσι κατὰ τὸ ἥμισυ ὡς παῖδες, καὶ μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ ὡς ἄνδρες· ζῶσι δὲ πάντοτε

ἐν μέσῳ τῶν ρεμβασμῶν καὶ τῶν ὀνειροπολήσεων ζωηρᾶς φαντασίας· τὰ θέληγτρα τῆς ἀρετῆς καὶ αἱ ἀσθηρότητες τοῦ ἀγνοῦ βίου, ὡς ἐπιβάλλει ἡ πίστις καὶ ἡ θρησκεία ἐλαχίστην συνήθως ἔχουσι ἐπ' αὐτῶν ἐπιρροήν. Ἐλλὰ τὸν σκόπελον τοῦτον τῆς νεότητος ὁ πλούσιος οὗτος Ἄρχων παρέκαμψεν ἐπιμελῶς καὶ ἐπιτυχῶς, ἔτήρησεν ἀγνότητα ἐκ νεότητός του, δὲν ἐγένετο δοῦλος ἐπαισχύντων παθῶν, δὲν ὑπῆρξεν ὀπαδὸς βίου ἀνειμένου καὶ μαλθακοῦ. Τὰ καθήκοντα τῆς πιστότητος πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀρετὴν ἐφύλαξε καλῶς. «Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου».

Αὐτὸς δεῦτερον εἶνε Ἄρχων· κατέχει ἐπίσημον θέσιν ἐν τῇ θεοκρατικῇ πολιτείᾳ τῆς πατρίδος του· ἴσως εἶνε Ἀρχισυνάγωγος, ἴσως εἶνε μέλος τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου· οἱ κατέχοντες ἐπίσημα καὶ μεγάλα ἀξιώματα συνήθως ἀποβαίνουσιν ἀλαζόνες, ὑβρισταί, σκληροί· κύριον ἔργον θεωροῦντες τὸ νὰ φαίνωνται μᾶλλον παρὰ νὰ εἶνε ἀληθῶς χρηστοὶ καὶ ἐνάρετοι, καὶ περικυκλούμενοι ἀείποτε ὑπὸ δόξης, ἰσχύος καὶ λαμπρότητος ζητοῦσι πάντοτε ὑπὲρ ἑαυτῶν προνόμια, ἐξαιροῦσιν ἑαυτοὺς τῶν γενικῶν ὀρισμῶν καὶ γίνονται δοῦλοι τῆς φιλαντίας καὶ παραδίδονται εὐκόλως εἰς τὰς κολακείας τῶν περισαινόντων περὶ τὰ ἀξιώματά των, ἐκείνων ὅσοι θέλουσι διὰ τῆς κολακείας τῶν Ἀρχόντων νὰ χορηγῶνται αὐτοῖς πρὸς ἐκμε-

τάλλευσιν τὰ δημόσια λειτουργήματα. Ἐλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν σκόπελον καὶ τὸν λίθον τοῦ προσκόμματος τὸν ὑπερεπήδησεν· αὐτὸς διαχειρίζεται τὰ δημόσια ἀξιώματα μετὰ εὐορκίας, μετὰ μειριοπαθείας καὶ χρηστότητος· τὰ καθήκοντα ταῦτα ἠδύνατο νὰ εἴπῃ μετὰ παρηρησίας, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, «ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου».

Τρίτον αὐτὸς εἶνε πλούσιος, καὶ πλούσιος σφόδρα, «ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά»· καὶ γνωρίζετε ὅτι ὁ πλοῦτος εἶνε κακίας μᾶλλον παρὰ καλοκάγαθίας ὑπρέτης· καὶ συνήθως οἱ πλούσιοι γίνονται πλεονέκται· ἡ κοινοτέρα κακία καὶ ἁμαρτία ὅλων τῶν τέκνων τοῦ Ἀδάμ, καὶ ἰδίως τῶν πλουσίων, εἶνε ἡ πλεονεξία, καὶ αἱ ψυχὰι τῶν πλουσίων ἐκ τούτου κυρίως εὐρίσκονται εἰς μέγαν κίνδυνον. Ὅταν δὲ τύχη νὰ εἶνε οὗτοι καὶ νέοι καὶ Ἄρχοντες, τότε γίνονται συνήθως φίλοι τῶν ποταπῶν καὶ χυδαίων ἀπολαύσεων τοῦ κόσμου, αἵτινες καὶ τὸ σῶμα ἐξασθενοῦσι καὶ τὴν ψυχὴν διαφθείρουσιν· ἀποβαίνουσιν ὀπαδοὶ βίου ἐκτεθλυμένοι· καὶ τοὺς πλουσίους νεανίσκους σπανίως τοὺς ἐνθουσιᾷ ὁ ἔρος τῶν σπουδαίων καὶ ὠφελίμων ἀπασχολήσεων, καὶ αἱ καρδίαι των ἔτι σπανιώτερον πάλλονται πρὸς τὰ ὑψηλὰ αἰσθητάματα καὶ τὰς ἐνδόξους πράξεις. Καὶ ἂν ὄχι πάντες, ἀλλὰ πάντως ἡ μεγάλη αὐτῶν πλειονότης ἤμισα φροντίζουσι διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀρετῆς, καὶ σπανιώτατα

ἢ οὐδαμῶς διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἀγαπῶντες μᾶλλον τὸν νῦν αἰῶνα.

Πλὴν παρ' ὅλα ταῦτα, παρὰ πάντας τοίτους τοὺς περικυκλοῦντας αὐτὸν κινδύνους, ὁ νεανίσκος οὗτος τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου τηρεῖ τοιαύτην εὐπρέπειαν καὶ κοσμιότητα εἰς τὰ ἦθη καὶ τὸν χαρακτήρα του ἐξωτερικὴν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος κατελήφθη ὑπὸ τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἐτήρησε πάσας τὰς ἐντολάς, καὶ μετ' ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν «τί ἔτι ὑστερῶ;» Αὐτὸς δὲν ἠρκεῖτο εἰς τὰς τετριμμένες τάχα διατάξεις τοῦ νόμου· αὐτὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἠρωϊκά. Ὁ Νόμος τῷ ἐφαίνετο μικρόν τι. «Ταῦτα πάντα, λέγει μετὰ τινος περιφρονητικῆς γλώσσης καὶ αὐτοπεποιθήσεως ὄντως νεανικῆς, ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου».

Καὶ ἐρωτᾷ.

«Τί ἔτι ὑστερῶ; τί ἄλλο ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; Καὶ ὁ Ἰησοῦς τῷ ἔδωκε μίαν καὶ μόνην ἠρωϊκὴν προᾶξιν νὰ ἐκτελέσῃ· «ἔτι ἔν σοι λείπει» τῷ εἶπε· ὕπαγε, ἀπαρνήθητι σεαυτὸν, πώλησον τὰ πολλά σου κτήματα, καὶ διάδος πτωχοῖς τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα, καὶ τῶν πάντων ἀπηλλαγμένος δεῦρο καὶ ἀκολούθησόν μοι.

Τοῦτο θά μοι εἶπητε ἴσως ἦτο πολὺ διὰ τριοῦτον ἓνα νέον Ἄρχοντα πλούσιον· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖτο, ἵνα γνωρίσῃ ὁ νεανίσκος ἐκεῖνος ὅτι ἠγνόει καὶ

αὐτὸ τὸ Ἄλφα τοῦ Νόμου, ὅτι δὲν εἶχεν ἔτι καὶ αὐτὰ τὰ πρῶτα στοιχεῖα διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι εὐρίσκειτο ἀκόμη πολὺ μακρὰν τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἦγνόει ὁ νεανίσκος οὗτος, ὅτι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὴν ὁποίαν τόσον ἐπόθει καὶ ἐθεώρει αὐτὴν ὡς τὸ ὕψιστον ἀγαθὸν, αὐτὴ δὲν κατεῖχεν ἐν τῇ ψυχῇ του τὴν θέσιν ταύτην, διότι ἡ ψυχὴ του ὅλη ἦτο παραδεδομένη εἰς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ἡ πρὸς τὸν πλοῦτόν του ἀγάπη ἔκειτο ὑπεράνω τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ἦγνόει ὅτι ἐν δεδομένη περιστάσει εὐκολότερον ἤθελεν ἀποχωρισθῆ τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὄχι ποτὲ καὶ τοῦ πλούτου καὶ τῶν ὑπαρχόντων του· τότε δὲ μόνον ἠσθάνθη τοῦτο, καὶ ἐγνώρισε τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς του, ὅτε ὁ ἀγαθὸς διδάσκαλος προέτεινε εἰς αὐτὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ πάντα χάριν τοῦ Χριστοῦ· ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς εἶδεν ὅτι δὲν εἶχεν ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν ν' ἀρνηθῆ τὰ προσφιλῆ του εἰδωλα, ἂν ὄχι τὴν νεότητα, ἂν ὄχι τὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ τὸν πλοῦτον του, καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἀπῆλθε φεῦ! λυπούμενος, καὶ ἐστραχημένος ἀπαξ καὶ διαπαντὸς ἴσως τῆς αἰωνίου ζωῆς, «ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά, καὶ ἦν ἀγαπῶν ταῦτα «ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς του, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας του καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος του».

Αὐτὴ εἶνε δι' ὀλίγων ὅλη ἡ βαθυτάτης ὄντως σημασίας ἱστορία τοῦ

πλουσίου τούτου ἄρχοντας νεανίου· ἢ συνομιλία του μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἶνε μία ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων ἐκείνων διδασκαλιῶν, αἵτινες βαθύτατην ἐντύπωσιν ἐγεποίησαν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου καὶ βαθύτατα ἐνεχαράχθη αὕτη εἰς τὰ πνεύματα τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τοῦτο μνημονεύεται αὕτη ὄχι μόνον ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Εὐαγγελιστῶν τοῦ Ματθαίου καὶ τοῦ Μάρκου, καὶ ἔδωκεν ἡ συνομιλία αὕτη τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τοῦ πλουσίου τούτου νεανίσκου ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας καὶ σοβαρὰς συζητήσεις ὄχι μόνον παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς ἔτι τοῖς ἐθνικοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ πάσαι καὶ

νῦν· λίαν δὲ προῶτως ἔχει κινήσει τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ κόσμου.

Περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἐλάλησα καὶ ἄλλοτε ἐρμηνεύαν τὸ σχετικὸν κατὰ Ματθαῖον Ἰερὸν Εὐαγγέλιον κατ' Αὐγουστον ἐν τῷ 21 Ἀριθμῷ τοῦ «Ἰεροῦ Πολυκάρπου»· ἀλλὰ τὸ θέμα εἶνε τόσον εὐρὺ καὶ γόνιμον, ὥστε αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ λαλήσω καὶ ἐκ τρίτου· καὶ «ἦν Θεὸς διδῶ» θέλω προσπαθήσῃ καὶ αὐτὶς νὰ γράψω καὶ λαλήσω ἐν εὐθέτῳ καιρῷ, διότι τὸ γόνιμον τοῦτο θέμα, οὐτινος ἡ ἄγνοια εἶνε ἡ γονιμοτέρα αἰτία τῆς ἐπὶ γῆς ἀθλιότητος καὶ δυστυχίας, πολλοὺ ἀπέχει νὰ εἶνε ἐξηγητημένον.

+ Ο Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΘΛΙΨΕΩΣ ΚΑΙ Η ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΠΙΣΤΙΑ

(I. BREITENSTEIN)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33 φυλλαδίου).

Ἐρχόμεθα εἰς τὴν δευτέραν ἀντίρρησην, ἣτις φαίνεται πολὺ ὀλιγώτερον εὐσχημος ἢ ἡ πρώτη.

«Διὰ τῆς πίστεώς σας εἰς αἰώνιον ζωὴν, εἰς μέλλουσαν ἀνταπόδοσιν, μᾶς λέγουσιν οἱ ἐλευθερόφρονες, εὐκόλως παραμελεῖτε τὰς παροδικὰς θλίψεις τῶν ἄλλων. Ἡ προσδοκία

τῆς εὐτυχίας ἣτις ἀναμένει αὐτοὺς τῆς δικαιοσύνης, ἣτις ἀσφαλῶς θέλει ἀποδοθῆ αὐτοῖς, παρηγορεῖ ὑμᾶς διὰ τὰς δυστυχίας τὰς ὁποίας ὑφίστανται διὰ τινὰ χρόνον, καὶ νερκώνει τὴν εὐσπλαγχνίαν σας ἐτοιμον ἄλλως νὰ συγκινηθῆ καὶ νὰ τεθῆ εἰς κίνησιν πρὸς ἐλάττωσιν τῆς

θλίψεως καὶ ἀνακούφισιν τῶν δυστυχημάτων».

Ἐνταῦθα ἐπιβάλλονται διακρίσεις τινές.

Ἀναγνωρίζωμεν ἐν πρώτοις μετὰ ταπεινότητος, ὅτι ὑπάρχουσι τῶ ὄντι χριστιανοί, καὶ ἂν θέλητε μάλιστα, χριστιανοὶ ἐντεταλμένοι καὶ μόνον ἔργον καὶ προορισμὸν ἔχοντες τὴν ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας καὶ θλίψεως, οἵτινες τῶ ὄντι ἐκ τῆς πίστεως εἰς μέλλουσαν ζωὴν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἐξάγουσι τὸ ὀλέθριον τοῦτο συμπέρασμα τῆς Ἰδίας ἀδρανείας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχιῶν.

Εἶνε δὲ τοιοῦτοι χριστιανοὶ ἐκείνοι οἵτινες πρὸ ἀδελφοῦ λιμώτοντος, φρονοῦσιν ὅτι εἰς λόγος συμβουλευτικὸς καὶ παρηγόρος, εἶναι ἀναγκαϊότερος παρὰ ἐν τεμάχιον ἄρτου καὶ ἡ περὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς φροντίς πολὺ ἱσπουδαιοτέρα τῆς περὶ τῆς παρούσης ζωῆς φροντίδος. Εἶνε ἐκείνοι οἵτινες δὲν ἐνοχλοῦνται ὑπὸ τῆς θείας ὄλων τῶν φρικαλεοτήτων ἐξ ὧν αἰμάσσει ὁ δυστυχῆς ἡμῶν κόσμος, οἵτινες ὑπομένουσιν εὐκολώτατα τὰς βλασφημίας, τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἄλλων, σκεπτόμενοι ὅτι ἡ τελευταία λέξις δὲν θὰ λεχθῆ ἔνταῦθα ἐν τῇ γῆ καὶ πρέπει νὰ ἀτενίζωμεν εἰς τὸν οὐρανόν. Διακηρύττομεν ὅμως μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων μας ὅτι ἀρνούμεθα πᾶσαν ἀλληλεγγύην μετὰ τῶν χριστιανῶν τούτων, οἵτινες εἶνε δυνατοὶ ἴσως εἰς τὴν δι-

δασκαλίαν, ὀρθόδοξοι εἰς ἄκρον, ζηλωταὶ τῆς πατρῴας εὐσεβείας, κοπτόμενοι ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ὀρθότητος τῶν δογμάτων καὶ τῆς διδασκαλίας, ἀλλ' ἀσθενέστατοι ἐν ἀγάπῃ, χρεωκοποῦντες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον πιστεύουσιν ὅτι ὑπηρετοῦσι. Τοιοῦτοι ἄνθρωποι μακρὰν ἀπέχουσι τοῦ χριστιανισμοῦ, εἶνε νεφέλαι ἀνυδροὶ ὑπὸ ἀνέμων παρσφερόμεναι, ὅπως χαρακτηρίζει αὐτοὺς ὁ Ἀπόστολος Ἰούδας, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα ἐμπαῖκται, ἀποδιορίζοντες, προκαλοῦντες δηλονότι ἐριδίας μόνον περὶ πίστεως καὶ χωρίζοντες ἑαυτοὺς ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ μὲν παραδεχόμενοι διὰ τῆς πίστεως, ἀλλὰ δὲ φανερώνοντες διὰ τῆς πράξεως, ψυχικοὶ καὶ σαρκικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

Ἀναγνωρίζωμεν πρὸς τούτοις εἶτα ὅτι, φύσεις τινές εὐγενεῖς, πολὺ θρησκευτικώτεραι ἢ ὅσον αὐταὶ αἱ ἴδιαι φαντάζονται, ὑπηρετοῦσι τὸν Χριστὸν χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωσι καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλωσι, ἐν αἷς δὲν παρίσταται ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ διεγείρωμεν τὴν πίστιν εἰς μέλλουσαν ζωὴν, ἵνα ὑπεκκασώμεν γενναίαν ἀφοσίωσιν. Κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν ὕλιστῶν τῶ ὄντι ὁ κλῆρος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ γῆ ταύτῃ εἶνε θλιβερώτατος. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε τυχαῖος συνδυασμὸς ἀτόμων. Ἔρχεται ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ μηδέν. Ἡ ζωὴ του εἶνε ἀπλῶς μία ἀστραπὴ διαπερῶσα τὰ σκότη. Τί δ'

εἶνε αὐτὴ ἡ ἀστραπή; Ἐθλίβα ὑπαρξίς ἀποτελουμένη ἐξ ἀγώνων, δυσσερεσκειῶν, ἀηδιῶν, σπαραγμῶν, ὄνειρων ἀνεκπληρώτων, πένθους καὶ θλίψεων ἀκατονομάστων καὶ ἀναριθμητῶν. Ἐννοῶ ὅτι, μεταξὺ τῶν ἐχόντων τοιαύτην ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, οἱ μεγαλείτεροι φθάνουσιν εἰς τὴν θρησκείαν τῆς εὐσπλαγγνίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, τὴν ἄνευ Θεοῦ ταύτην θρησκείαν, ἣτις καθ' ἃ φρονοῦσι θέλει τελικῶς ὑποσκελίσει τὸν χριστιανισμόν. Ἐννοῶ ὅτι ἐνώπιον τόσων δυστυχιῶν ἄνευ σκοποῦ καὶ σημασίας, περισφίγγεται ἡ καρδιά των ὑπὸ ἀπίστου θλίψεως καὶ πάλαι ἐξ ἀπεριόριστου συμπαθείας, προκαλοῦσιν τὴν εὐγενῆ ταύτην ἔκφρασιν. «*Παρ' ὅλα ταῦτα τὸ καλλίτερον, τὸ ὁποῖον ἔχω νὰ κάμω εἶνε νὰ εἶμαι ἀκόμη ἀγαθός, νὰ ἐλαφρύνω καὶ ἀνακουφίσω ὅσον μοι εἶνε δυνατὸν τοὺς μετ' ἐμοῦ κολληματοῦντας ἐν τῇ θλιβερᾷ ταύτῃ τριήρῃ*», νὰ παραδώσω ἑμαυτὸν ἵνα οἱ μετ' ἐμὲ ἐρχόμενοι ἡμέραν τινα εὕρωσι τὴν ζωὴν ὀλιγότερον σκληράν.

Ἄλλ' εἰ δῆθεν οὗτοι χριστιανοὶ καὶ οἱ δῆθεν ἄθεοι τοὺς ὁποίους ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω, ἀποτελοῦσιν ἄρα γε τὸν κανόνα ἢ τὴν ἐξαιρέσιν; Ἡ πίστις εἰς μέλλουσιν ζωὴν ἀποκτείνει τὴν εὐσπλαγγον ἐνέργειαν καὶ δραστηριότητα, ἢ δὲ θεωρία τοῦ μηδενὸς τὴν ὑποκινεῖ; Ἴνα λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ ἀνέλθωμεν ἐκ τῶν ἐπὶ μέρος γεγο-

νότων εἰς τὰς ἀρχάς, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τίνας εἶναι αἱ λογικαὶ συνέπειαι τῶν τελευταίων τούτων.

Διὰ τὸν ἐλευθερόφρονα, ἐν γένει, τὸ πᾶν εἶνε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύναμις καὶ ὕλη. Τὸ καθῆκον, ἂν πιστεύῃ εἰς αὐτὸ, γενικῶς δὲν δύναται νὰ εἶνε ἄλλο τι παρὰ σχετικὴ τις ποσότης, πρόσκαιρος, ὅπως ὁ ἄνθρωπος ὅστις τὸ ἀντιλαμβάνεται. Καὶ αὐτὴ ἡ δικαιοσύνη δὲν δύναται νὰ ἦ ἀπόλυτος, διότι ἂν τὴν παραδεχθῆ ὡς τοιαύτην, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κύκλον τῆς θρησκείας ταύτης, τὴν ὁποίαν πολεμεῖ καὶ ἣτις ζῆ μὲ τὴν πίστιν εἰς ἀπόλυτον δικαιοσύνην.

Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ἂν ὁ ἄπιστος καὶ ἐλευθερόφρων ἐξ ἰδίας ἰδιοσυγκρασίας καὶ προτιμήσεως, ἐπιδιώκῃ τὴν δικαιοσύνην, ὅπερ ἄλλως τε εἶνε δικαίωμα του, δὲν ἔχει ὄμως οὐδένα λόγον νὰ μέμφηται καὶ καταδικάζῃ τὸν ἄνθρωπον ὅστις ἐξ ἰδίας του προτιμήσεως ὡσαύτως, ἐπιδιώκει τὴν ἡδονὴν ἢ τὴν ἀπόλαυσιν ἐπὶ παραδείγματι. Τῷ ὄντι, πᾶν ὅτι εἶνε τυχαῖον μόνον καὶ τὸ ὁποῖον ὑφίσταται μόνον ἐν ἐμοὶ καὶ ἐξ ἐμοῦ λαμβάνει τὸν τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον τύπον καὶ μορφήν τῆς ὑπάρξεώς του, ἐκεῖνο δηλονότι τὸ ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως, δὲν δύναται νὰ μὲ ὑποχρεώσῃ.

Ζωὴ φευγαλέα, ἣτις ἔρχεται ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ καταλήγει εἰς τὸ μηδέν, ἀνήκει εἰς ἐμὲ καθ' ὅλοκληρίαν καὶ δύναμαι νὰ τὴν κάμω ὅ,τι θέλω. Ἄν μοι ἀρέσκῃ νὰ τὴν

ἀπολαύσω ὅσον εἶνε δυνατόν, δὲν βλέπω τί δύνανται νά μοι εἴπωσι διὰ νά με ἐμποδίσωσι τῆς ἀπολαύσεως ταύτης. Θά κάμωσιν ἔκκλησιν, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ ἀνώτατον καὶ ἰσχυρότατον ἐπιχείρημα!, εἰς τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον μου. Ἄλλ' εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ ἐμὲ καὶ τὰ συμφέροντά μου ἐγὼ εἶμαι ὁ καλλίτερος κριτῆς ὑπὲρ πάντα ἄλλον. Ἄν προτιμήσω νά ζήσω ὀλιγώτερον, ἀλλ' ἀπολαύων παντὸς ὅ,τι δύναται τις ν' ἀπολαύσῃ, χωρὶς νά σκοτίζωμαι διὰ τὰ θύματα, τὰ ὁποῖα κάμνω, παρὰ νά ζήσω περισσότερον χρόνον, ἀλλὰ ἐξαγοράζων τὴν ζωὴν ταύτην διὰ τινων στερήσεων, ἂν εἴπω «*ἐμοῦ θανόντος γαῖα πυρὶ μίγεται*» μὲ ποῖον δικαίωμα θά με ἐμποδίσωσι; Καὶ οἱ ἄλλοι καθὼς ἐγὼ ὡς ζητήσωσι τὴν ἡδονὴν των ὅπου τὴν εὐ-

ρίσκουσιν, εἰς τὰ χαμερπῆ ἢ εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα!

Διίσχυρίζομαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὡς ἄνθρωπος, δηλονότι ὄν συνήθως ἐγωϊστικόν, προτιμῶν τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ συμφέρον μᾶλλον ἢ τὸ τῶν ἄλλων, ζυμωμένος ἐκ κληρονομικότητος μὲ αἰσθήματα ὀλίγον ἄλτρονῆστικά καὶ ἀποκάμνων ταχέως ἐν τῷ ἄγῳνι ἐναντίον τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ, δὲν θά εὖρη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀπιστίας λόγον ἀκαταμάχητον νά θυσιασθῆ διὰ τοὺς ὁμοίους του· τοῦναντίον θά εὖρη ὅλους τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους δύναται τις νά φαντασθῆ πρὸς δικαιολογίαν νά ζήσῃ ἀποκλειστικῶς δι' ἑαυτὸν, ἀδιάφορος πρὸς πᾶν ὅ,τι εἶνε ἕξγον πρὸς αὐτὸν καὶ δὲν χρησιμεύει αὐτῷ πῶσως.

(Ἐπιτετα τὸ τέλος).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ

Ἐ Τὸ ὄραϊον καὶ ἀφέλιμον τοῦ Συλλόγου τῆς «*Εὐσεβείας*» περιοδικὸν ὁ «*Ἱερὸς Πολύκαρπος*» ἀναμνησκει ζωηρῶς τὴν δρᾶσιν καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ Ἀποστολικοῦ Πατρὸς καὶ Ἐπισκόπου Σμύρνης Ἱ. Πολυκάρπου. Πολλοὶ πάλαι τε καὶ νῦν ἔγραψαν περὶ τῆς θερμότητος τῆς πίστεως καὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἱεροῦ ἀνδρός, ὅ-

στις ὑπέργηρος, μετὰ χαρᾶς ὑπέμεινε παντοίους διωγμοὺς καὶ ἔχυσε τὸ τίμιον αὐτοῦ αἷμα ὑπὲρ τῆς οὐρανοπέμπτου ἀληθείας τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀνυψωθέντος Θεανθρώπου Σωτῆρος. Τὸ αἷμα τοῦ Ἐπισκόπου τῆς τῶν Σμυρναίων Ἐκκλησίας ἀπέβη σπῆρος, ἀφ' οὗ ἀνέθαιλον πάμπολλοι χριστιανοὶ καὶ μάρτυρες, οἵτινες ἠγλάϊσαν τὸ στε-

ρέωμα τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Ἀληθῶς ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ κατεδιώχθη ἀπηνῶς ὑπὸ τῶν λεγεῶνων τοῦ Ἄδου καὶ ἀναρίθμητοι ἐρρίφθησαν ἐπὶ οὐρανομήκους πυρᾶς ἢ εἰς ἀνηλίους φυλακὰς ἢ ἄλλως ἔλαβον τὸν τετιμημένον τοῦ μαρτυρίου στέφανον, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία αὐτῆ ἴσταται ἐδραία καὶ ἀκίνητος ὡς ὑψηλὸς βράχος, καθ' οὗ συντρίβονται τὰ παφλάζοντα κύματα, διότι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶνε ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ ζωή. Εὐτυχεῖς δὲ αἱ Ἐκκλησίαι ἐκείναι, ἐν αἷς οἱ ποιμένες, ὡς ὁ ἱερομάρτυς Πολύκαρπος, ζωογονοῦνται ὑπὸ

Μετὰ τὸν κατακλυσμόν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐνεκὰ τῆς πληθῆος αὐτῶν μὴ εὐρίσκοντες ἐπαρκῆ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν ἣ κατήκουν, ἀπὸ ἀνατολῶν διευθύνονται πρὸς δυσμὰς εἰς ἀναζήτησιν προσφορωτέρου ἐδάφους πρὸς ἐγκατάστασιν. Ἐρχονται εἰς τὴν πεδιάδα Σενάαρ, μὴ ὄντες δὲ ὅλως εὐχαριστήμενοι καὶ ἐκ τῆς νέας αὐτῶν χώρας ἀποφασίζουσι νὰ διασπαρῶσιν εἰς ὅλον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ ἕκαστος νὰ ἐγκατασταθῇ ὅπου ἂν ἐγερῆν. Πρὶν ἢ ἀποχωρισθῶσι καταλαμβάνονται πάντες ὑπὸ μιᾶς ματαίας κενοδοξίας ν' ἀνοικοδομήσωσι δῆλα δὴ ἀπὸ κοινοῦ μνημεῖον ἀφθάστου μεγαλείου, ὅπως ἀποκτήσωσι παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ὄνομα καλὸν καὶ περιάλητον καὶ δόξαν μεγάλην καὶ ἀφθιτον, ὡς λέγει ἡ Γραφή: «Καὶ εἶπαν' θεῦτε οἰκοδομήσωμεν

ἐαυτοῖς πόλιν καὶ πύργον, οὗ ἡ κεφαλὴ ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ καὶ ποιήσωμεν ἐαυτῶν ὄνομα». Πάντες ἐργάζονται, τὸ ἔργον προχωρεῖ, ὁ πύργος ὀρθοῦται. Ἴσως σκέπτονται νὰ ματαιώσωσιν ἐνδεχομένην νέαν συμφωρὰν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἴσως διανοοῦνται νὰ ἐκπορθήσωσι τὸν οὐρανόν! Ὅποια κουφότης, ὅποια ματαιοφροσύνη!

Καὶ ἐν τῇ ἐφαντάζοντο, ὅτι εὔρον τὸ μυστήριον τῆς ὑστεροφημίας, τὸ ἔργον μένει ἡμιτελές, τὰ σχέδια αὐτῶν διαλύονται διὰ τῆς συγχύσεως τῶν γλωσσῶν. Πόσοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ματαιόφρονες δὲν ἐπεδίωξαν ν' ἀνεγείρωσι τοιοῦτους πύργους! Πόσας παρακρούσεις σπουδαίας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος μέχρι τῆς σήμερον! Πόσα φιλοσοφικὰ συστήματα, πόσαι καινοφανεῖς διδασκαλίαι πρὸς καιρὸν κινήσασαι τὸν θαυμασμόν τοῦ κόσμου δὲν ἐξηλέγχθησαν μάταιαι καὶ ἀσύστατοι! Ὅντως δὲ εἰς πύργος μένει εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀδιάσειστος ὁ πύργος τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, διότι εἶναι τεθεμελιωμένος ἐπὶ τῆς πέτρας, ὄντος ἀκρογωνιαίου λίθου αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ εἶνε ἔτοιμοι νὰ θυσιάσωσι τὴν ζωὴν των ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος· διότι αἱ Ἐκκλησίαι ἐκείναι δὲν εἶνε, ὄχι! νεκραί· ἔχουσι ζωὴν καὶ οἱ χριστιανοὶ προθύμως καὶ μετὰ χαρᾶς ἀγωνίζονται καὶ θυσιάζονται ὑπὲρ τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν.

Εὐτυχῶς εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπάρχει ἐλευθερία συνειδήσεως καὶ ἀνεξίθρησκειά, ἅτινα εἶναι καρποὶ ἀγγαλοῦ τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος. Ζῶμεν δὲ ἐν Κ' αἰῶνι, αἰῶνι τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Σπανίως ἀναφαίνονται περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ χριστιανοὶ ὀφείλουσι νὰ μαρτυρήσωσι καὶ θυσιασθῶσιν. Ἄλλ' ἐν παντὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ οἱ χριστιανοὶ, οἱ ἀληθεῖς ὀπαδοὶ τοῦ Σωτῆρος, ὀφείλουσι ν' ἀγωνίζονται κρατερῶς κατὰ τῆς πλάνης καὶ τῆς εὐπεριστατοῦ ἀμαρτίας, νὰ πράττωσι τὸ

ἀγαθὸν ἐν μέσῳ θλίψεων καὶ διωγμῶν καὶ νὰ ἀγιάσωσι τὴν ψυχὴν των. Ἡ τοιαύτη ἀθλησις εἶνε, τρόπον τινά, μαρτύριον καὶ ἡρωϊσμός, εἰς ὃν καλεῖ πάντας τοὺς Χριστιανοὺς ἡ ἐρερά φωνὴ τοῦ Θεοῦ. «Ποθῶ ἀθλητάς ἔχειν, λέγει καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, κατὰ πάντα καιρὸν καὶ χρόνον καὶ γένος ἅπαν καὶ ἡλικίαν ἅπασαν καὶ φανερῶς πολεμουμένην καὶ ἀφανῶς ἐπιδουλεουμένην» (Λογ. εἰς Μακκαβ. § XII). Καὶ ὡς οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας, ὑπακούοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀποβλέποντες εἰς τ' ἀποκείμενα βραβεῖα, ὑπέμειναν κακώσεις ἀπαραδειγματίστους καὶ μετὰ χαρᾶς ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ μαρτύριον, οὕτω καὶ οἱ ἀληθεῖς καὶ γνήσιοι χριστιανοὶ ὀφείλουσι νὰ πολεμῶσι διηνεκῶς, καθαρίζοντες ἑαυτοὺς καὶ ὠφελούντες τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἀδελφούς των. Εἶνε δὲ ὄντως κρατερός καὶ γιγαντώδης ἀγὼν τοῦ ἀλη-

θοῦς χριστιανοῦ ἐν τοῖς χαλεποῖς τούτοις χρόνοις, καθ' οὓς ἡ ψευδώνυμος γνώσις καὶ ἡ ἁμαρτία ὑφουσι θρασείαν τὴν κεφαλὴν.

Σήμερον, εἴπερ ποτέ, διαδίδονται ψευδεῖς ἄρχαι ὑπὸ τὸ σεμνὸν τῆς ἐπιστήμης ὄνομα καὶ ἡ ἀρετὴ περιφρονεῖται καὶ οἱ ἐνάρετοι ἐμπαίζονται ἢ καὶ καταδιώκονται. Πῶς; εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Ἀνατολῆς ὡς χεῖμαρρος φοβερός, δὲν εἰσήλασεν ὁ ψευδοπολιτισμὸς, ὅστις κινδυνεύει τὰ πάντα νὰ μαράνη καὶ καταστρέψῃ; Καὶ ἡ ἐκτέλεισις τοῦ καθήκοντος εἶνε ἡρωϊσμὸς καὶ ἀκοπάθεια καὶ δὴ μαρτύριον διηνεκές· διότι οἱ ἀληθεῖς χριστιανοί, ὡς στρατιῶται γενναῖοι καὶ ἀπτόητοι, πολεμοῦσιν ὅπως διαδώσωσι τὰς ὠραίας καὶ χριστιανικὰς ἀληθείας, δι' ὧν καὶ αἱ κοινῶναι καὶ τὰ ἔθνη προάγονται κα' ἀκμάζουσι. Οὔτε ὑποχωροῦσιν εἰς τὰς γλυκεῖας φωνὰς τῶν Σειρήνων τῆς ἁμαρτίας ἢ τῆς ἀπιστίας, οὔτε ὑπενδίδουσιν εἰς τοὺς κόπους καὶ μόχθους. Εἶνε ἡρωεῖς τοῦ καθήκοντος. Εἶνε μάρτυρες τῆς ἀληθείας. Καὶ ἂν πολλάκις περιβάλλῃ τὴν τιμίαν των κεφαλὴν ἀκάνθινος στέφανος, οὗτος εἶνε ὠραιότερος καὶ λαμπρότερος τοῦ ἀδαμαντίνου.

Εὐτυχῶς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ οὐδέποτε ἐξέλειπον οἱ μάρτυρες καὶ ἡρωεῖς τῆς πίστεως, οἵτινες, ὡς ὁ ἱερομάρτυς Πολύκαρπος, ἔχουν τὸ αἰμά των, δι' οὗ ἐποτίσθη καὶ ἠϋξήθη τὸ ἀγλαόκαρπον καὶ πολύκαρπον δένδρον τῆς χριστιανικῆς πίστεως, εὐτυχῶς δὲ οὐδέποτε ἐκλείψουσι καὶ οἱ γενναῖοι Χριστιανοί, οἵτινες, ὑποβαλλόμενοι εἰς κόπους, ἀγωνίζονται εἰς διάδοσιν τῶν ὑγιῶν καὶ ὀρθοδόξων ἀληθειῶν εἰς τὸ πανταχόθεν διωκόμενον φανερώως τε καὶ ἀφανῶς Ἑλληνικὸν Γέ-

νος. Καί' αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν Ἐθνος, ἐν συνόλῳ θεωρούμενον, εἶνε μέγας μάρτυς τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, δι' ἧς ἐσώθη ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν αἰρέσεων καὶ διωγμῶν.

Οἱ ἀπτελοῦντες τὴν «Εὐσεβείαν» ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἐξόχου Ποιμενάρχου, μεταλαμπαδεύοντες τὸ ζωγόγον τῆς ἀληθείας φῶς, εἶνε ὄντως ἡρωεῖς καὶ ἡ ὠραία τῆς Ἰωνίας πόλις, ἡ Σμύρνη, θ' ἀποβῆ ὑψιφανῆς τις φάρος, διαχέων ἀνὰ τὴν Μ. Ἀσίαν τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ μαρτυροῦντος διηνεκῶς Ἑλληνικοῦ Γένους.

Ἐν Μεσολογγίῳ.

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ Ι. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

ἱεροκῆρυξ

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανοσιολ. Πρωτοσύγκελλον Κωνσταντῖνον (Ἀρτάκη). Συμμεμορφώθην ἐδηγίαις ἡμῶν, φυλλάδια ἐστελαμεν.— Σταῦρον Χ. Γεωργιάδην (Ἀκτοῆ). Ὑπόλοιπον συνδρομῶν ἐλάβομεν, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.— Ὁσιολογ. κ. Εὐλόγιον Ἀριοπανίτην (Ἅγιον Ὄρος). Ἐλλείποντα φυλλάδια ἐστελαμεν.— Σταμάτιον Βουρδιδῆν (Τουρμαλιῆ). Ἀδελφότητα «Ὁμοφροσύνη» (Θεῖρα). Π. Παναγιωτίδην (Θεῖρα). Γ. Γιωτόπουλον (Σόμα). Ἀριστόδημον Σοφιαδὸν (Πέργαμον). Κίμωνα Γούναρην (Μαγνησίαν). Αἰδ. Στυλ. Δ. Κολοκοτρώνην (Κιρκαγάσιον). Γεώργιον Σαμιώτην (Παπασλή). Γεώργιον Καρακλιδὸν (Μάρμαρα). Ἀλέξ. Καφαλόπουλον (Κινίκιον). Σταῦρον Μαγιάνην (Πέργαμον). Γεώργιον Π. Καμπέρογλου (Πέργαμον). Ἀναμένομεν ἀπάντησιν.

„ΠΕΡΙΠΑΤΕΙΤΕ ΕΩΣ ΤΟ ΦΩΣ ΕΧΕΤΕ“

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ (ΔΙΗΓΗΜΑ)

(Κατά πιστήν μετάφρασιν ἐκ τοῦ ρωσικοῦ ὑπὸ Σίμωνος Δ. Κατακουζηνοῦ).

Τὸ κατωτέρω ὀραϊότατον διήγημα διασήμου Ρώσου συγγραφέως συνιστῶμεν θερμῶς τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις, ἐπιφυλασσόμενοι μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ γὰ δημοσιεύσωμεν τό τε ὄνομα τοῦ συγγραφέως ὡς καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ πονήματος αὐτοῦ τοῦτου κρίσεις τοῦ φιλοπόνου καὶ λογίου μεταφραστοῦ, φτίνι ἢ διεύθυνσις τοῦ «Ἱεροῦ Πολυκάρπου» ἐκφράζει θερμὰς εὐχαριστίας.

Α'.

Ὅ,τι θὰ διηγηθῶ κατωτέρω, συνέβη ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ῥωμαίου αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, ἑκατὸν ἔτη μετὰ Χριστόν, κατὰ τοὺς χρόνους δηλαδὴ ἐκείνους, ὅτε εὐρίσκοντο ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ οἱ μαθηταὶ τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ χριστιανοὶ διεφύλαττον αὐστηρῶς τὸν νόμον τοῦ Διδασκάλου, ὅπως διευπλώθη ἐν ταῖς Πράξεσιν.

Εἰς τὴν πλειονότητα τῶν πιστευσάντων ὑπῆρχε μία καρδιά καὶ μία ψυχὴ. Οὐδεὶς δὲ ποτε, οὐδὲν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἀπεκάλει ἴδιον αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ πάντα ἦσαν εἰς αὐτοὺς κοινά.

Οἱ Ἀπόστολοι μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἐπιστοποιοῦν περὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Ἐν δὲ τῇ πίστει αὐτῶν ἐνυπῆρχε μέγα ἀγαθόν.

Οὐδεὶς ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῶν πε-

νόμενος, διότι πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες ἐκέκτηντο εἴτε γαίας, εἴτε οἰκίας ἐπώλουν αὐτὰς καὶ ἔδεινον τὸ προῖόν τῆς πωλήσεώς των πρὸ τῶν πωδῶν τῶν Ἀποστόλων. Εἰς ἕκαστον δὲ ἐδίδετο πᾶν ὅ,τι χρεῖαν εἶχεν. (Πράξ. δ', 32—35).

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ἐν τῇ πόλει Ταρσῷ τῆς Κιλικίας ἔζη πλούσιος ἔμπορος πολυτίμων λίθων, ἐκ Συρίας ὀνόματι Ἰουβενάλιος.

Εἶλκε τὸ γένος ἐκ πτωχῶν καὶ ἀπλοϊκῶν γονέων, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἱκανότητός του ἀπέκτησε πλοῦτη καὶ ὑπόληπιν μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του. Μετέβαινε συχνάκις εἰς διαφόρους χώρας, καίτοι δὲ δὲν ἦτο πεπαιδευμένος, οὐχ ἦτον ὅμως εἶχε πολλὰ μάθει καὶ ἐνοήσει, οἱ δὲ πολῖται ἐσέβοντο αὐτὸν ἀκριβῶς ἕνεκα τῆς εὐφροῦν καὶ εὐθύτητός του. Ἐπρέσβευε τὴν Ῥω-

μαϊκήν ἐθνικὴν πίστιν, ἣν ἐπρέσβευον πάντες οἱ εὐϋπόληπτοι ἄνδρες τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἦτοι τὴν πίστιν ἐκείνην, τῆς ὁποίας ἡ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων ἐκτέλεσις ἤρχισε θεωρουμένη αὐστηρῶς ὑποχρεωτικὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγούστου καὶ τὴν ὁποίαν μετ' αὐστηρότητος ἐπίσης ἐτήρει ὁ αὐτοκράτωρ Τραϊανός. Ἡ χώρα τῆς Κιλικίας κείται βεβαίως μακρὰν τῆς Ρώμης, ἀλλ' ἐκυβερνάτο ὑπὸ Ῥωμαίου ἄρχοντος, ὥστε πᾶν ὅ,τι ἐγίνετο ἐν Ρώμῃ, εἶχε τὸν ἀντίκτυπόν του ἐν Κιλικίᾳ, διότι οἱ κυβερνῆται αὐτῆς ἐμιμοῦντο τὸν αὐτοκράτορά των.

Ὁ Ἰουβενάλιος ἐνεθυμῆτο τὰς γινομένας διηγήσεις κατὰ τὴν νεότητά του περὶ τῶν ἐν Ρώμῃ πράξεων τοῦ Νέρωνος. Κατόπιν εἶδε πῶς ἀπώλλονται οἱ αὐτοκράτορες ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον καὶ ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος ἐνόησεν, ὅτι ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ θρησκείᾳ οὐδὲν ὑπῆρχε τὸ ἱερόν, ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἦσαν ὄντως δημιουργήματα ἀνθρωπίνων χειρῶν.

Αἱ ἀνοησίαι παντὸς ὅ,τι περιέβαλλε τὴν ζωὴν, ἰδίως δ' ἐκείναι αἵτινες συνέβαινον ἐν Ρώμῃ, ὅπου μετέβαινε χάριν τῶν ὑποθέσεών του, συχνάκις τὸν ἐτάραττον. Ἐν ἑαυτῷ ἐγεννῶντο ἀμφιβολίαι μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐπιλύσῃ τὰς ἀπορίας του, ἐφρόνει ὅτι τοῦτο προήρχετο ἕνεκα τῆς ἀμαθείας του.

Ἦτο ἕγγαμος καὶ ἀπέκτησε τέσσαρα τέκνα, ἀλλὰ τὰ τρία ἀπέθανον

ἐν νεαρᾷ ἀκόμη ἡλικίᾳ. Ἐκεῖνο δὲ ὅπερ τῷ ἀπέμεινεν, ὠνομάζετο Ἰούλιος.

Πρὸς τὸν Ἰούλιον τοῦτον περιεστρέφοντο ὅλαι αἱ φροντίδες καὶ ὅλη ἡ ἀγάπη τοῦ Ἰουβενάλιου. Ἰδίᾳ δ' Ἰουβενάλιος ἐπεθύμει νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὸν Ἰούλιον οὕτως, ὥστε νὰ μὴ κατατυραννῆται ἐκ τῶν ἀμφιβολιῶν ἐκείνων περὶ τῆς ζωῆς, αἵτινες κατεβασάνιζον αὐτὸν τοῦτον. Ὅτε δ' Ἰούλιος συνεπλήρωσε τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁ πατὴρ ἐνεπιστεύθη αὐτόν, πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του, εἰς φιλόσοφον, νεωστὶ φθάσαντα εἰς τὴν πόλιν των, ὅστις ἐδέχετο παρ' αὐτῷ νέους πρὸς ἐκπαίδευσιν. Ὁ πατὴρ ὠδήγησεν αὐτὸν πρὸς τὸν φιλόσοφον, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συντρόφου αὐτοῦ Παμφιλίου, υἱοῦ τοῦ ἀποθανόντος ἀπελευθέρου δούλου τοῦ Ἰουβενάλιου. Οἱ νέοι ἦσαν ὁμήλικες, ἀμφότεροι δὲ νέοι καὶ ὠραῖοι.

Οἱ νέοι ἐσπούδαζον μετ' ἐπιμελείας καὶ τάξεως. Ὁ χαρακτήρ αὐτῶν ἦτο κάλλιστος. Ὁ Ἰούλιος διεκρίνετο μᾶλλον εἰς τὴν ποίησιν καὶ τὰ μαθηματικά, ἐνῶ δ' Παμφίλιος εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Ἐν ἔτος πρὸ τῆς περατώσεως τῶν σπουδῶν του, ὁ Παμφίλιος, προσελθὼν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐδήλωσεν εἰς τὸν διδάσκαλον, ὅτι ἡ χῆρα μήτηρ του ἀπέρχεται εἰς τὴν πόλιν Δάφνην καὶ ὅτι ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ τὰς σπουδὰς του, ὅπως τὴν ἀκολουθήσῃ. Ὁ διδάσκαλος ἐλυπήθη μεγάλως διὰ τὴν

ἀπώλειαν τοῦ μαθητοῦ, ὅστις τὸν εἶμα, ἐπίσης ἔλυπειτο ὁ Ἰουβενάλιος, ἀλλὰ πλειότερον πάντων ἔλυπειτο ὁ Ἰούλιος. Εἰς ὅλας τὰς προτροπάς των, ἵνα μείνη καὶ ἑξακολουθήσῃ τὰς σπουδὰς του, ὁ Παμφίλιος ἔμενεν ἀκλόνητος. Εὐχαριστήσας δὲ τοὺς φίλους του διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ φροντίδα, ἀπεχαιρέτισεν αὐτούς.

Παρήλθον δύο ἔτη. Ὁ Ἰούλιος ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς του, καθ' ὅσον δὲ τὸ διάστημα τοῦτο οὐδ' ἅπαξ εἶδε τὸν φίλον του.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν τὸν συνήνησε καθ' ὁδὸν καὶ τὸν προσεκάλεσεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Τότε ἤρχισε νὰ τὸν διερωτᾷ πῶς καὶ ποῦ ζῆ. Ὁ Παμφίλιος διηγῆθη ὅτι ζῆ μετὰ τῆς μητρὸς του, πάντοτε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἴδιον μέρος.

— Δὲν ζῶμεν, προσέθηκε, μόνοι. Μαζύ μας ζοῦν πολλοὶ φίλοι, μὲ τοὺς ὁποίους τὰ πάντα ἔχομεν κοινά.

— Πῶς κοινά ;—ἠρώτησεν ὁ Ἰούλιος.

— Κάνεις ἀπὸ ἡμᾶς τίποτε δὲν θεωρεῖ ἰδικόν του.

— Διατί τὸ κάμνετε ;

— Εἶμεθα Χριστιανοί,—εἶπεν ὁ Παμφίλιος.

— Ἀλήθεια ;—ἀνέκραξεν ὁ Ἰούλιος. Ἄλλὰ μοῦ διηγῆθησαν ὅτι οἱ Χριστιανοὶ φονεύουν τὰ παιδιά καὶ τὰ τρώγουν ! Μήπως καὶ σὺ συμμετέχεις εἰς τοῦτο ;

— Ἔλα καὶ ἶδε—ἀπήνησεν ὁ Παμφίλιος.— Ἡμεῖς τίποτε ἔκτα-

κτον δὲν κάμνομεν, ἀλλ' ἀπλῶς μόνον ζῶμεν, προσπαθοῦντες νὰ μὴ κάμωμεν τίποτε κακόν.

— Ἄλλὰ πῶς ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ζῆ καὶ τίποτε νὰ μὴ θεωρῆ ἰδικόν του ;

— Διατρεφόμεθα. Ἄν παρέχωμεν εἰς τοὺς ἀδελφούς μας τὴν ἐργασίαν μας καὶ αὐτοὶ μᾶς ἀποδίδουν τὴν ἰδικὴν των.

— Καὶ ἂν οἱ ἀδελφοὶ λαμβάνουν τὴν ἐργασίαν σας, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀποδίδουν τὴν ἰδικὴν των, τότε τί συμβαίνει ;

— Δὲν ἔχομεν τοιοῦτους ἀδελφούς,—εἶπεν ὁ Παμφίλιος—τοιοῦτοι ἄνθρωποι ἀγαποῦν νὰ ζοῦν μὲ πολυτέλειαν καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἔλθουν εἰς ἡμᾶς. Ἡ ζωὴ μας εἶναι πάρα πολὺ ἀπλὴ καὶ χωρὶς πολυτέλειαν.

— Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχουν ὀκνηροὶ, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν ὑπερευχαριστημένοι νὰ τοὺς τρέφουν οἱ ἄλλοι δωρεάν ;

— Ὑπάρχουν καὶ ἀπὸ αὐτούς καὶ ἡμεῖς μὲ προθυμίαν τοὺς δεχόμεθα. Τελευταίως ἐδέχθημεν ἓνα δοῦλον δραπέτην. Αὐτὸς ἦτο ὀκνηρὸς καὶ ἔζη εἰς τὴν ἀρχὴν ἄσχημα, ἀλλὰ γρήγορα μετεβλήθη καὶ τώρα εἶναι καλὸς ἀδελφός.

— Ἄλλ' ἂν δὲν μετεβάλλετο ;

— Ὑπάρχουν καὶ ἀπὸ αὐτούς. Ὁ γέρον Κύριλλος λέγει ὅτι πρὸς αὐτοὺς πρέπει νὰ φερώμεθα ὡς πρὸς τοὺς καλυτέρους μας ἀδελφούς καὶ νὰ τοὺς ἀγαπῶμεν ἀκόμη περισσό-
τερον.

— Μήπως εἶναι δυνατόν ν' ἀγαπῶμεν τοὺς τιποτένιους ;

— Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἀγαπῶμεν τὸν ἄνθρωπον !

— Ἄλλὰ πῶς ἠμπορεῖτε νὰ διδάητε εἰς ὄλους ὅ,τι ζητοῦν ;— ἠρώτησεν ὁ Ἰούλιος. — Ἄν ὁ πατήρ μου ἔδιδεν εἰς ὄλους, ὅσοι τῷ ἐζήτουν, γρήγορα τίποτε δὲν θὰ τῷ ἀπέμενε.

— Δὲν γνωρίζω τί θὰ ἐγίνετο εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν, — ἀπήντησεν ὁ Παμφίλιος, — ἀλλ' εἰς ἡμᾶς ἀπομένει πάντοτε διὰ τὰς ἀνάγκας μας. Καὶ ἂν ἀκόμη τίποτε δὲν ἀπομένῃ διὰ νὰ φάγωμεν ἢ διὰ νὰ σκεπασθῶμεν, εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ζητοῦμεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ αὐτοὶ μὲ προθυμίαν μᾶς δίδουν. Αὐτὸ ὅμως σπανιώτατα συμβαίνει. Εἰς ἐμὲ μίαν μόνον φορὰν συνέβη νὰ κοιμηθῶ χωρὶς δεῖπνον καὶ τοῦτο διότι ἡμῖν κατάκοπος καὶ [δὲν ἠθέλησα νὰ ὑπάγω νὰ ζητήσω ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς.

— Δὲν ἠξεύρω τί σεῖς λαμβάνετε, — εἶπεν ὁ Ἰούλιος, — ἀλλ' ὅπως λέγει ὁ πατήρ μου, ἂν δὲν προφυλάττης τὸ ἰδικόν σου καὶ ἂν δίδης εἰς ὄλους ὅσοι ἠθέλουν σοῦ ζητήσῃ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὁ ἴδιος θ' ἀποθάνῃς ἀπὸ τὴν πείναν.

— Ἡμεῖς δὲν ἀποθνήσκομεν. Ἐλα καὶ παρατήρησε. Ζῶμεν καὶ ὄχι μόνον δὲν στερούμεθα, ἀλλ' ἀκόμη ἔχομεν πολλὰ περιττὰ πράγματα.

— Καὶ πῶς γίνεται τοῦτο ;

— Ἴδου πῶς : Ὅλοι ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν ἓνα νόμον, ἀλλ' αἱ δυνά-

μεις τῆς ἐκτελέσεως εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς εἶναι διαφορετικά. Ἄλλοι ἔχουν περισσοτέρας καὶ ἄλλοι ὀλιγωτέρας. Ἄλλοι ἐτελειοποιήθησαν εἰς τὴν ἀγαθὴν ζωὴν καὶ μόλις τὴν ἤρχισαν. Ἐμπρὸς ἀπὸ ὄλους μας στέκεται ὁ Χριστὸς μὲ τὴν ζωὴν του καὶ ἡμεῖς ὄλοι προσπαθοῦμεν νὰ τὸν μιμηθῶμεν· εἰς τοῦτο διαβλέπομεν τὴν εὐδαιμονίαν μας. Καὶ μερικοὶ ἀπὸ ἡμᾶς, καθὼς ὁ πρεσβύτερος Κύριλλος καὶ ἡ γυνὴ του Πελαγία, στέκονται ἔμπρὸς μας, ἄλλοι κατόπιν ἄλλοι ἀκόμη μακρύτερα, ἀλλ' ὄλοι παίρνουν τὸν ἴδιον δρόμον. Καὶ ὅσοι εὐρίσκονται ἔμπρὸς εἶνε τώρα πλησίον εἰς τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ αὐταπάρνησιν ἐπανακτοῦν τὴν κατεστραμμένην ψυχὴν των. Αὐτοὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε. Δὲν λυποῦνται τὸν ἑαυτὸν των καὶ ὅ,τι ἔχουν, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ, τὸ δίδουν εἰς τὸν ζητοῦντα. Ἄλλοι δὲν ἠμποροῦν νὰ δώσουν τὰ πάντα, εἶναι ἀδύνατου χαρακτῆρος καὶ λυποῦνται τὸν ἑαυτὸν των. Δὲν ἠμποροῦν νὰ ζήσουν χωρὶς τὴν συνηθισμένην ἐνδυμασίαν καὶ τροφήν καὶ δὲν δίδουν ὅ,τι ἔχουν. Ὑπάρχουν ἀκόμη πολὺ πλέον ἀδύνατοι, δηλαδὴ τοιοῦτοι, οἱ ὅποιοι μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἰσῆλθον εἰς τὸν δρόμον. Αὐτοὶ ζοῦν ἀκόμη κατὰ τὸ παλαιὸν σύστημα, φυλάττουν πολλὰ διὰ τὸν ἑαυτὸν των καὶ δίδουν μόνον ὅ,τι ἔχουν περιττόν, Καὶ αὐτοί, οἱ ἄπισω δηλαδὴ εὐρισκόμενοι, ἔρχονται εἰς βοήθειαν τῶν ἔμπρὸς. Ἐ-

κτὸς τούτου ὅλοι ἀνακατωμένοι ὡς ἡμεῖς με τοὺς ἔθνη. οἱ ἔχουν πατέρα ἔθνη. οἱ δὲ αὐτὸς εἶνε κάτοχος κτήματος, τὸ δίδει εἰς τὸν υἱόν.

Ὁ υἱὸς δίδει εἰς τὸν ζητοῦντα καὶ ὁ πατήρ καὶ πάλιν δίδει. Ὁ ἄλλος ἔχει μητέρα ἔθνη, ἢ ὅποια λυπεῖται τὸν υἱόν καὶ τὸν βοηθεῖ. Ὁ τρίτος ἔχει τέκνα εἰδωλολατρικά, τῶν ὁποίων ἡ μήτηρ εἶναι Χριστιανή. Τὰ παιδιά βοηθοῦν τὴν μητέρα καὶ τῆς δίδουν χρήματα μετὰ τὴν παράκλησιν νὰ μὴ τὰ μεταδώσῃ εἰς ἄλλους. Αὐτὴ ὅμως ἀπὸ ἀγάπης δι' αὐτὰ τὰ δέχεται καὶ τὰ μεταδίδει εἰς τοὺς ἄλλους. Ὁ τέταρτος ἔχει σύζυγον ἔθνη. Ἡ πέμπτη ἔχει σύζυγον ἔθνη. Μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλοι εἶναι ἀνακατωμένοι, ὡστε ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι εὗρισκονται ἔμπρὸς μ' εὐχαρίστησιν θὰ ἐδίδον

ὅ,τι ἔχουν, ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦν. Μετὰ αὐτὸ ὑποστηρίζονται οἱ πλεοναδύνατοι εἰς τὴν πίστιν καὶ συναζονται πολλὰ περιττὰ πράγματα.

(Ἐπεταὶ ἡ συνέχεια).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀδριον Κυριακὴν 27 τρέχοντος οἱ ἱεροκλήρικες τῆς θερησκευτικῆς ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ Ι. Ναφ Σφακτηρίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. καὶ μ. μ. ἐν τῷ Ι. ναφ Μαγνησίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ. ἐν τῷ Ι. ναφ Λυγαρίας, μ.μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Ἐδαγγελιστρίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἄνδρ. Κουρνιακῆς π. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Τρύφωνος.

Πρὸς τοῦτοις σήμερον Σάββατον περὶ ὥραν 11—12 π.μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ ἱερὸν Ἐδαγγελίον τῆς αὔριον εἰς ἐπήκοον ἔλων τῶν μαθητῶν, ὁ μὲν ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς ἀγαθοεργοῦ ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, ὁ δὲ ἐλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης ἐν τῇ σχολῇ Μελαντίας.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

- Περ. Δουκάς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσέν Στ. Κοικαλάς
Π. Κασάπογλους Δημ. Τσακῆρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Σμύρνη	Γρ. ἀργ.	24
» ταῖς ἐπαρχίαις	»	30
» τῷ ἑξωτερικῷ	φρ. χρ.	7

Ἐκαστον τεῦχος μεταλ. 2

Ἐπιθετινος : Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ